

Tab. č. 5: Korelace mezi celkovou zdravotní gramotností a indikátory využívání zdravotnických služeb v jednotlivých zemích a celkově

Celková zdravotní gramotnost a...		Rakousko AT	Bulharsko BG	Německo DE	Řecko EL	Španělsko ES	Irsko IE	Nizozemsko NL	Polsko PL	Celkem	CZ
První pomoc (posl0, 24 měs0,)	r	-0,151*	-0,100*	-0,112*	-0,086*	-0,103*	-00,046	-00,011	-0,076*	-0,061*	-0,113*
	N	999	995	1161	1043	1009	970	990	1035	8202	980
Návštěvy lékaře (posl 12 měs)	r	-0,185*	-0,117*	-0,073*	-0,168*	-0,155*	-0,077*	-00,014	-0,095*	-0,114*	-0,215*
	N	1003	1002	1160	1042	1007	971	990	1041	8216	989
Nemocniční pé (posl 12 měs)	r	-0,188*	-0,121*	-0,112*	-0,120*	-0,065*	-00,048	-00,031	-0,147*	-0,062*	-0,133*
	N	998	988	1160	1043	1008	969	990	1043	8199	980
Ostatní zdravotníci (posl 12 měs)	r	-00,06	00,061	-00,016	0,114*	-00,015	00,033	0	0,070*	0,062*	-0,112*
	N	1003	999	1161	1042	1008	971	992	1041	8217	989

* Korelace významná na hladině 00,010,

socioekonomickými a demografickými proměnnými, především věkem, vzděláním a finanční situací, a na druhé straně se jeví jako faktor podmiňující faktické zdravotní chování, jako je tělesná aktivita a udržování tělesné hmotnosti a souvisí se subjektivním zdravotním stavem a využíváním zdravotnických služeb. K mezinárodnímu projektu reprezentativních šetření zdravotní gramotnosti se v současné době připojují další země evropského regionu i státy mimoevropské, což umožní komparace v podstatně širším měřítku.

Literatura

Baker, D.W. et al: Development of a brief test to measure functional health literacy. Patient Education and Counselling. 1999, 38: 33-42.

Baumann, L.; Ganahl, K.; Peer, S.; Pelikan, JM. (2015): REPORT ON HEALTH LITERACY IN THE CZECH REPUBLIC IN COMPARISON WITH EIGHT EU MEMBER STATES. First Draft Report. November 2015.

Ciccarelli Shah, L. et al.: Health Literacy Instrument in Family Medicine: The “Newest Vital Sign” Ease of Use and Correlates. J Am Board Fam Med March-April 2010 vol. 23 no. 2 195-203.

Comparative Report on Health Literacy in Eight EU Member States. The European Health Literacy Project 2009-2012 (<https://www.google.cz/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=comparative%20report%20on%20health%20literacy%20in%20eight%20eu%20member%20states>).

Davis, T. C. et al.: Rapid estimate of adult literacy in medicine: A shortened instrument. *Family Medicine*, 1993,25 (6): 391-395.

Health Literacy. The Solid Facts. WHO 2013.

Holčík, J.: Zdravotní gramotnost a její role v péči o zdraví. Brno, MSD 2009.

Holčík, J.: Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost. Brno, Masarykova univerzita 2010.

Kučera, Z., Pelikan, J., Štefllová, A.: Zdravotní gramotnost obyvatel ČR – výsledky komparativního reprezentativního šetření. *ČLČ*, 2016, 155, č. 5, s. 233-241.

National Action Plan to Improve Health Literacy. U.S. Department of Health and Human Services, Office of Disease Prevention and Health Promotion. Washington, DC, 2010. (http://health.gov/communication/HLActionPlan/pdf/Health_Literacy_Action_Plan.pdf)

Nutbeam, D.: Defining and measuring health literacy: what can we learn from literacy studies? *Int J Public Health* (2009) 54, s. 303-305.

Parker, R. M. et al.: The Test of Functional Health Literacy in Adults: A new instrument for measuring patients literacy skills. *Journal of General Internal Medicine*. 1995, 10 (10): 537-541.

Ratzan SC, Parker RM. 2000. Introduction. In: **National Library of Medicine Current Bibliographies in Medicine: Health Literacy**. NLM Pub. No. CBM 2000-1. Selden CR, editor,, Zorn M, editor,, Ratzan SC, editor,, Parker RM, editor. , Editors. Bethesda, MD: National Institutes of Health, U.S. Department of Health and Human Services.

Sørensen K, Van den Broucke S, Fullam J, Doyle G, Pelikan J, Slonska Z, Brand H, (HLS-EU) Consortium.

Health Literacy Project European (2012) Health literacy and public health: a systematic review and integration of definitions and models. *BMC Public Health* 12(80). doi:10.1186/1471-2458-12-80.

Sørensen K, Pelikan JM, Röthlin F et al (2015) Health literacy in Europe: comparative results of the European health literacy survey (HLS-EU). *Eur J Pub Health*. doi:10.1093/eurpub/ckv043.

The Health Literacy of America's Adults. Results From the 2003 National Assessment of Adult Literacy. U.S. Department of Education. 2006.

Weiss BD, Mays MZ, Martz W, et al. Quick assessment of literacy in primary care: the newest vital sign. *Ann Fam Med*. 2005; 3:514–22.

Zdraví 2020. Osnova evropské zdravotní politiky pro 21. století. Praha, MZ ČR 2014.